

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ПЕДАГОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ
Кафедра теорії та історії педагогіки

«ПОГОДЖЕНО»
Проректор з наукової роботи
Н.М.Віннікова
« 10 » 09 20 18 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Теорія та методика професійної освіти

Змістові модулі:

- «Актуальні проблеми досліджень з теорії та методики професійної освіти»
- «Людський розвиток та професійна освіта»
- «Психологія професійного розвитку»
- «Проектні технології у професійній освіті»
- «Педагогічний експеримент та методи математичної статистики»

для здобувачів вищої освіти

спеціальності: 011 Науки про освіту/Освітні, педагогічні науки
освітнього рівня: доктор філософії
освітньо-наукової програми «Освітні, педагогічні науки»

Розробники:

Хоружа Людмила Леонідівна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри теорії та історії педагогіки Педагогічного інституту

Сергеєнкова Оксана Павлівна, доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри психології особистості та соціальних практик Інституту людини

Желанова Вікторія В'ячеславівна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри теорії та історії педагогіки Педагогічного інституту

Бодненко Дмитро Миколайович, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри комп'ютерних наук і математики Факультету інформаційних технологій та управління

Викладачі:

Хоружа Людмила Леонідівна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри теорії та історії педагогіки Педагогічного інституту.

Гриневич Лілія Михайлівна, кандидат педагогічних наук, доцент, професор кафедри теорії та історії педагогіки Педагогічного інституту

Сергеєнкова Оксана Павлівна, доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри психології особистості та соціальних практик Інституту людини

Желанова Вікторія В'ячеславівна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри теорії та історії педагогіки Педагогічного інституту

Бодненко Дмитро Миколайович, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри комп'ютерних наук і математики Факультету інформаційних технологій та управління

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри теорії та історії педагогіки протокол № 2 від 05.09. 2018 р.

Завідувач кафедри *Хоружа* Л.Л. Хоружа

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-наукової програми «Освітні, педагогічні науки»

Гарант освітньо-наукової програми *Хоружа* Л.Л. Хоружа

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри комп'ютерних наук і математики

Протокол від 12.09. 2018 р. № 10

Завідувач кафедри *Литвин* О.С. Литвин

Робочу програму перевірено «10» 09 2018 р.

Завідувач аспірантури, докторантури *Плющик* О.В. Плющик

Пролонговано:

на 2019/2020 н.р. *Хоружа* (Хоружа Л.Л.), «19» 05 2019 р., протокол № 1

Литвин (Литвин О.С.), «19» 05 2019 р., протокол № 9

на 2020/2021 н.р. *Хоружа* (Хоружа Л.Л.), «28» 08 2020 р., протокол № 1

Литвин (Литвин О.С.), «28» 08 2020 р., протокол № 10

на 20__/20__ н.р. (____), «__» __ 20__ р., протокол № ____

(____), «__» __ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. (____), «__» __ 20__ р., протокол № ____

(____), «__» __ 20__ р., протокол № ____

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання					
	денна			заочна		
<i>Теорія та методика професійної освіти</i>						
Вид дисципліни	обов'язкова					
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська					
Загальний обсяг кредитів/годин	8/240					
Курс	II	III		II	III	
Семестр	4	5	6	4	5	6
Кількість змістових модулів з розподілом:	5					
Обсяг кредитів	4	2	2	4	2	2
Обсяг годин, в тому числі:	120	60	60	120	60	60
Аудиторні	56	28	28	16	8	8
Самостійна робота	64	32	32	104	52	52
Форма підсумкового контролю	-	-	іспит	-	-	іспит
<i>Змістовий модуль I. Актуальні проблеми досліджень з теорії та методики професійної освіти</i>						
Курс/ семестр	II /4			II /4		
Обсяг кредитів	2			2		
Обсяг годин, в тому числі:	60			60		
Аудиторні	28			8		
Самостійна робота	32			52		
<i>Змістовий модуль II. Людський розвиток та професійна освіта</i>						
Курс/ семестр	II /4			II /4		
Обсяг кредитів	2			2		
Обсяг годин, в тому числі:	60			60		
Аудиторні	28			8		
Самостійна робота	32			52		
<i>Змістовий модуль III. Психологія професійного розвитку</i>						
Курс/ семестр	III /5			III /5		
Обсяг кредитів	2			2		
Обсяг годин, в тому числі:	60			60		
Аудиторні	28			8		
Самостійна робота	32			52		
<i>Змістовий модуль IV. Проектні технології у професійній освіті</i>						
Курс/ семестр	III /6			III /6		
Обсяг кредитів	1			1		
Обсяг годин, в тому числі:	30			30		
Аудиторні	14			4		
Самостійна робота	16			26		
<i>Змістовий модуль V. Педагогічний експеримент та методи математичної статистики</i>						
Курс/ семестр	III /6			III /6		
Обсяг кредитів	1			1		
Обсяг годин, в тому числі:	30			30		
Аудиторні	14			4		
Самостійна робота	16			26		

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу: формування у здобувачів наукового ступеня доктора філософії уявлень про психологічні аспекти професійного розвитку, складники професійної компетентності, цінності та соціальну значущість професійної діяльності особистості, розвиток і саморозвиток професійної та дослідницької компетентності здобувачів третього рівня вищої освіти.

Завдання курсу:

- ознайомлення з актуальними проблемами розвитку професійної освіти, визначення ролі й місця професійної освіти у соціокультурному та економічному розвитку суспільства;
- аналіз нормативних засад та закономірностей функціонування системи освіти, зокрема розвитку професійної освіти;
- розкриття психологічних аспектів професійного розвитку та методологічних засад процесу професіоналізації, розвиток умінь та навичок побудови професійної кар'єри;
- встановлення потенціалу проектних технологій щодо формування професійно-особистісних якостей майбутнього педагога у ЗВО;
- з'ясування доцільності використання освітніх та комп'ютерних інформаційних технологій у власному дослідженні, зокрема, реалізації педагогічного експерименту, опрацюванні статистичних даних власних наукових досліджень, одержання переконливих результатів на основі застосування математичного апарату.

У процесі опанування здобувачами змісту дисципліни «Теорія та методика професійної освіти» аспіранти набувають загальні та фахові **компетентності**:

Програмні компетентності	Код	Значення компетентності
Загальні компетентності	ЗК 1	Здатність до розуміння широкого кола філософських питань, системних зв'язків між освітніми явищами і процесами; критичне мислення; використання набутого особистісно-професійного досвіду для вирішення наукових та фахових завдань; аналіз міждисциплінарних явищ та процесів; реалізація власного аксіологічного та наукового потенціалу.
	ЗК 2	Уміння орієнтуватися в сучасній методології освіти; здатність до застосування методів наукового пізнання; методологічно і технологічно грамотно здійснювати наукове дослідження, інтерпретувати його результати.
	ЗК 4	Здатність аналізувати інформацію з різних джерел; професійно володіти основними методами, способами і засобами набуття, зберігання, обробки інформації; створювати презентації та ефективно використовувати освітні технології, програмне забезпечення для виконання науково-дослідницьких завдань; використання закордонного досвіду при реалізації завдань власного дослідження та участь у міжнародних наукових проектах.
Фахові компетентності	ФК 1	Розуміння системності, взаємозв'язку та цілісності різних педагогічних явищ і процесів, багатогранності практичної спрямованості педагогіки; орієнтація у сучасній нормативно-правовій базі розвитку освіти, тенденціях освітньої політики в Україні; застосування компаративного аналізу щодо вивчення педагогічних проблем у зарубіжному та вітчизняному контекстах; узагальнення інноваційного педагогічного досвіду у власному науковому дослідженні
	ФК 3	Бути компетентними у: виявленні психологічних закономірностей проявів та формування в праці різних психологічних механізмів людини, розумінні психологічних аспектів поведінки особистості та соціальних груп у трудовій діяльності. Мати стійкі знання про особливості трудової активності людини, розуміти витоки цієї активності, а також основні психологічні ознаки праці та професії, розвитку у студентів початкових навичок рефлексії власної майбутньої праці, вміння аналізувати трудову діяльність в цілому, розуміння особливості певної професії, допомагає орієнтуватися у вимогах професійної діяльності до суб'єкта праці, визначати професійно важливі якості фахівця та особливості мотивації трудової діяльності, виділяти ознаки різних психічних станів людини під час здійснення професійної праці
	ФК 4	Здатність проводити моніторинг власних наукових результатів; володіти

		діагностичним інструментарієм оцінки результатів експериментальної роботи; будувати індивідуальну траєкторію власного розвитку та кожного суб'єкта педагогічної діяльності; оцінювати наукову та практичну цінність завдань, які вирішуються у власному педагогічному дослідженні
	ФК 5	Здатність до суб'єкт-суб'єктної взаємодії, ефективної комунікації, презентації наукових доробків та ідей, володіння науковим стилем викладу матеріалу дослідження; до участі у різних видах наукового спілкування; встановлення продуктивних зв'язків з людьми щодо обміну досвідом (емоційним, соціальним, практичним тощо)
	ФК 7	Здатність до диференціації педагогічної діяльності відповідно до специфіки професійних категорій; застосування педагогічних технологій у неперервній педагогічній освіті; впровадження інноваційних процесів у професійну освіту; розробки науково-методичного супроводу професійної підготовки

3. Результати навчання за дисципліною

У результаті опрацювання аспірантами змісту навчальної дисципліни «Теорія та методика професійної освіти» забезпечується досягнення таких програмних результатів навчання:

Код	Значення програмного результату навчання
ПРН 1	Здатність до критичного мислення, розуміння широкого кола філософсько-світоглядних питань, використання набутого особистісно-професійного досвіду для вирішення наукових та фахових завдань; аналізу міждисциплінарних явищ та процесів; реалізації власного аксіологічного та наукового потенціалу.
ПРН 2	Здатність до застосування методів наукового пізнання, проведення науково-дослідної діяльності, розробки та впровадження дослідницьких проєктів, здійснення наукового дослідження та інтерпретація його результатів, ефективного висвітлення, поширення знань щодо наукових досліджень.
ПРН 3	Здатність до розуміння та використання положень нормативно-правової бази сфери вищої освіти та дотримання норм наукової етики під час дослідницької діяльності.
ПРН 4	Здатність до використання зарубіжного досвіду при реалізації завдань власного дослідження, використання іншомовних інформаційних ресурсів, які знаходяться у відкритому доступі наукометричних баз, самостійної підготовки наукових публікацій до зарубіжних видань та участь у міжнародних наукових проєктах.
ПРН 6	Здатність реалізовувати професійну та науково-дослідну діяльність на основі знань про сучасні технології у сфері освітніх, педагогічних наук
ПРН 11	Здатність застосовувати методи математичної статистики для обробки і аналізу отриманих експериментальних даних та об'єктивної оцінки результатів дослідження.
ПРН 12	Володіння сучасними методами викладання фахових дисциплін з освітніх, педагогічних наук у вищій школі, а також демонстрація здатності раціонально та науково обґрунтовано організувати самостійну роботу студентів
ПРН 14	Здатність застосовувати сучасні педагогічні технології у неперервній педагогічній освіті; розробляти науково-методичний супровід професійної підготовки майбутніх фахівців

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

		Усього го	Розподіл годин за видами робіт
--	--	-----------	--------------------------------

№ п/ п	Назви теоретичних розділів		Аудиторні		
			Лекцій	Семінари	Самостійна робота
Змістовий модуль I. Актуальні проблеми досліджень з теорії та методики професійної освіти					
1.	Вступ. Онтологічна сутність основних категорій професійної освіти як наукової галузі	16	4	4	8
2.	Закони і закономірності професійної освіти як міждисциплінарної галузі знань	16	4	4	8
3.	Науковий паспорт спеціальності як відображення її змісту та особливостей	16	4	4	8
4.	Актуальні пріоритети наукових досліджень у галузі знань «01 Освіта/Педагогіка»	12	4	-	8
Разом		60	16	12	32
Змістовий модуль II. Людський розвиток та професійна освіта					
1.	Вступ. Професійна освіта як основа розвитку людського капіталу	6	2	-	4
2.	Нормативні засади розвитку професійної освіти	8	2	2	4
3.	Методологічні засади процесу професіоналізації	8	2	2	4
4.	Закономірності і принципи професійної освіти	8	2	2	4
5.	Сутність та структура професійної освіти	8	2	2	4
6.	Форми і методи професійної освіти	8	2	2	4
7.	Інновації у професійній освіті	6	2	-	4
8.	Стандарти та оцінка якості професійної освіти.	8	2	2	4
Разом		60	16	12	32
Змістовий модуль III. Психологія професійного розвитку					
1.	Вступ до міждисциплінарного поля професійного розвитку особистості	20	6	4	10
2.	Професія, професіоналізація, кар'єра	20	6	4	10
3.	Психологія професійного профайлінгу	20	4	4	12
Разом		60	16	12	32
Змістовий модуль IV. Проектні технології у професійній освіті					
1.	Сутність технологічного підходу до сучасної вищої освіти	9	4	-	5
2.	Характеристика проектувальної діяльності та її алгоритм	9	4	-	5
3.	Сутність та структура сучасних проектних технологій	12	-	6	6
Разом		30	8	6	16
Змістовий модуль V. Педагогічний експеримент та методи математичної статистики					
1.	Використання методів математичної статистики в процесі педагогічного експерименту	9	2	2	5
2.	Типові задачі аналізу даних педагогічного експерименту	9	2	2	5
3.	Статистична обробка даних табличним процесором Excel	12	4	2	6
Разом		30	8	6	16
Усього за освітньо-науковою програмою		240	64	48	128
Підсумковий контроль (інтегрований іспит у 6 семестрі)		15			

Тематичний план для заочної форми навчання

		Усього го	Розподіл годин за видами робіт
--	--	-----------	--------------------------------

№ п/ п	Назви теоретичних розділів		Аудиторні		
			Лекцій	Семінари	Самостійна робота
Змістовий модуль I. Актуальні проблеми досліджень з теорії та методики професійної освіти					
1.	Вступ. Онтологічна сутність основних категорій професійної освіти як наукової галузі	14	1	-	13
2.	Закони і закономірності професійної освіти як міждисциплінарної галузі знань	16	2	1	13
3.	Науковий паспорт спеціальності як відображення її змісту та особливостей	16	2	1	13
4.	Актуальні пріоритети наукових досліджень у галузі знань «01 Освіта/Педагогіка»	14	1	-	13
Разом		60	6	2	52
Змістовий модуль II. Людський розвиток та професійна освіта					
1.	Вступ. Професійна освіта як основа розвитку людського капіталу	7	1	-	6
2.	Нормативні засади розвитку професійної освіти	7	1	-	6
3.	Методологічні засади процесу професіоналізації	7	1	-	6
4.	Закономірності і принципи професійної освіти	7	1	-	6
5.	Сутність та структура професійної освіти	7	1	-	6
6.	Форми і методи професійної освіти	8	1	-	7
7.	Інновації у професійній освіті	8	-	1	7
8.	Стандарти та оцінка якості професійної освіти.	9	-	1	8
Разом		60	6	2	52
Змістовий модуль III. Психологія професійного розвитку					
4.	Вступ до міждисциплінарного поля професійного розвитку особистості	17	2	-	15
5.	Професія, професіоналізація, кар'єра	21	4	2	15
6.	Психологія професійного профайлінгу	22	-	-	22
Разом		60	6	2	52
Змістовий модуль IV. Проектні технології у професійній освіті					
4.	Сутність технологічного підходу до сучасної вищої освіти	9	1	-	8
5.	Характеристика проектувальної діяльності та її алгоритм	10	1	-	9
6.	Сутність та структура сучасних проектних технологій	11	-	2	9
Разом		30	2	2	26
Змістовий модуль V. Педагогічний експеримент та методи математичної статистики					
4.	Використання методів математичної статистики в процесі педагогічного експерименту	9	2	-	7
5.	Типові задачі аналізу даних педагогічного експерименту	9	-	-	9
6.	Статистична обробка даних табличним процесором Excel	12	-	2	10
Разом		30	2	2	26
Усього за освітньо-науковою програмою		240	22	10	208
Підсумковий контроль (іспит у 6 семестрі)					

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль I. Актуальні проблеми досліджень з теорії та методики професійної освіти

Тема 1. Вступ. Онтологічна сутність основних категорій професійної освіти як наукової галузі.

Історія виникнення інституту професій. Професійні функції фахівця. Характеристика і аналіз різних підходів до визначення вченими понять: «професія», «професіонал», «компетентність», «професійна діяльність», «готовність до професійної діяльності», «кар'єра» та інші. Глосарій наукових понять прийнятий в Україні.

Зв'язок теорії і методики професійної освіти з іншими науками. Характеристика основних факторів, які впливають на професійний розвиток: вікові зміни; система безперервної освіти; провідна професійно орієнтована діяльність. Основні завдання професійної освіти як наукової галузі.

Основні поняття теми: «професія», «професіонал», «компетентність», «професійна діяльність», «готовність до професійної діяльності», «кар'єра».

Тема 2. Закони і закономірності професійної освіти як галузі знань.

Вивчення законів і закономірностей – основа отримання нових знань, аналізу наукових теорій та педагогічних технологій.

Поняття закону у педагогіці. Характеристика базових законів, які впливають на розвиток теорії професійної освіти: циклічності у розвитку педагогічних теорій; природної, соціальної, культурологічної та технологічної обумовленості у розвитку педагогічних теорій; полісуб'єктності у розвитку педагогічних теорій; системної інтеграції та диференціації наукового знання у розвитку педагогічної теорії; багатомірних бінарностей у розвитку педагогічних теорій та інше.

Технологізація педагогічних теорій. Теорія компетентнісного підходу як теоретична і практична основа реалізації завдань професійної освіти.

Основні поняття теми: педагогічний закон; педагогічна закономірність; циклічність, полісуб'єктність, бінарність у розвитку педагогічних теорій.

Тема 3. Науковий паспорт спеціальності як відображення її змісту та особливостей.

Формула спеціальності та її класифікаційні ознаки. Аналіз видів та ознак сучасних наукових досліджень у галузі професійної педагогіки. Види теоретичних і прикладних наукових досліджень у галузі.

Формулювання теми наукового дослідження відповідно до актуальних проблем наукової галузі, зміст дослідження та способи реалізації наукового задуму. Обґрунтування доцільності проведення наукового дослідження, постановка задач для досягнення поставленої мети. Визначення об'єкта й предмета дослідження. Аналіз наукової літератури, ступеня вивчення проблеми вченими.

Основні поняття теми: формула спеціальності, види теоретичних та прикладних досліджень, напрями досліджень, науковий паспорт спеціальності.

Тема 4. Актуальні пріоритети наукових досліджень у галузі знань «О1 Освіта/Педагогіка».

Характеристика основних напрямів наукових досліджень у галузі знань Освіта/Педагогіка. Визначення актуальних пріоритетів наукових досліджень сфери професійної освіти.

Основні поняття теми: напрями досліджень, науковий паспорт спеціальності.

Змістовий модуль II. Людський розвиток та професійна освіта

Тема 1. Вступ. Професійна освіта як основа розвитку людського капіталу.

Вступ. Поняття «професійна освіта». Роль професійної освіти у розвитку людського капіталу. Індекс людського розвитку. Проблеми національної професійної освіти. Стратегія сталого розвитку «Україна-2020». Тенденції суспільного розвитку і вимоги до підготовки спеціалістів у вищій професійній школі.

Основні поняття теми: людський розвиток, людський капітал, індекс людського розвитку, професійна освіта, компетентність, реформи в освіті.

Тема 2. Нормативні засади розвитку професійної освіти.

Гене́за розвитку професійної освіти в Україні. Закони України «Про освіту», «Про вищу освіту» щодо нових стратегій розвитку професійної освіти. Національна Рамка кваліфікацій. Мета професійної освіти. Трансформації у професійній освіті крізь призму

освітніх реформ. Тренди професійної освіти в контексті нових викликів суспільства. Сутність компетентнісної стратегії реформування професійної освіти в Україні.

Основні поняття теми: етапи розвитку професійної освіти, мета, тренди, компетентнісна парадигма.

Тема 3. Методологічні засади процесу професіоналізації.

Професіональна освіта як міждисциплінарна проблема. Теорії та концепції професійної освіти, методологічні підходи у її дослідженні. Актуальні проблеми професійної освіти. Професіоналізація та фактори впливу на неї. Культура особистості професіонала, професійна ідентичність.

Основні поняття теми: міждисциплінарний, методологія, концепції, теорії, методологічні підходи, професіоналізація, професійна ідентичність.

Тема 4. Закономірності і принципи професійної освіти.

Професійна освіта як відкрита система. Базові закономірності розвитку освітніх систем. Характеристика принципів професійної освіти: зв'язок навчання з життям, систематичності, науковості, послідовності, міцності, моделювання професійної діяльності тощо.

Основні поняття теми: відкрита система, освітня система, закони, закономірності, принципи.

Тема 5. Сутність та структура професійної освіти.

Зміст професійної освіти в контексті сучасних викликів ринку праці. Модель фахівця. Готовність до професійної освіти. Структурні компоненти професійної освіти. Особливості пізнавальної діяльності.

Основні поняття теми: зміст, форми, методи, стандарти, якість професійної освіти.

Тема 6. Форми і методи професійної освіти.

Форми професійної освіти та їхня класифікація. Методи професійної освіти та їх вибір. Теоретичні і практичні методи. Активні методи практичного навчання. Квазі-професійні завдання. Нові освітні технології у підготовці майбутніх фахівців.

Основні поняття теми: форми, методи, активні методи, освітні технології, квазі-професійний.

Тема 7. Інновації у професійній освіті.

Сутність інновацій у професійній діяльності. Проектна діяльність та її етапи. Моделювання. Центри компетентностей. Наука і професійна освіта. STARTUPи та їхня підготовка.

Основні поняття теми: інновація, інноваційність, проект, моделювання, комерціалізація освіти, наукові дослідження.

Тема 8. Стандарти та оцінка якості професійної освіти.

Якість освіти. Сутність освітніх стандартів. Система зовнішніх і внутрішніх критеріїв оцінки якості професійної освіти.

Основні поняття теми: якість, освітні стандарти, управління якістю освіти.

Змістовий модуль III. Психологія професійного розвитку

Тема 1. Вступ до міждисциплінарного поля професійного розвитку особистості.

Поняття професійного розвитку особистості в різних наукових течіях. Проблеми професійного розвитку, поняття професійного розвитку, як особливо важливого змісту особистісного становлення і самореалізації, сутність, етапи і закономірності процесу

професіоналізації, визначення розвитку особистості професіонала у зв'язку із своєрідністю вікового періоду, формування професійної придатності суб'єкта, проблеми формування особистості професіонала, процес особистісного розвитку та становлення професіонала, особистісний професіогенез, поняття та структура професійної ідентичності.

Основні поняття теми: професійний розвиток особистості, особистісне становлення фахівця, професіонал, віковий період, професійна придатність, суб'єкт праці, особистісний розвиток, професіогенез, професійна ідентичність.

Тема 2. Професія, професіоналізація, кар'єра.

Поняття професії, становлення особистості фахівця, поняття кар'єри та кар'єрного зростання, вплив особливостей професії на формування особистості, особливості роботи психолога, психофізіологічні основи професіоналізації особистості, професіоналізація особистості студента як новоутворення студентського віку, особистість як суб'єкт праці, формування особистості професіонала, професійна кар'єра особистості в сучасних умовах, психологічні фактори професійної кар'єри, планування кар'єри, фактори успішності становлення молодого фахівця в сучасних умовах розвитку суспільства, психологія вибору професії.

Основні поняття теми: професія, професіоналізація, кар'єра, фахівець, психофізіологічні основи, професіоналізм, особистість, суб'єкт праці, розвиток суспільства.

Тема 3. Психологія професійного профайлінгу.

Поняття професійного профайлінгу, методи створення професійного портрету особистості, основні напрямки підвищення ефективності професійної діяльності, профайлінг у науковій сфері діяльності, психологічні основи професійного профайлінгу, поняття професійної діяльності, спеціальності, посади, трудовий пост в організації та його компоненти, професійна діяльність психолога, психологічні типи професій.

Основні поняття теми: профайлінг, професійна орієнтація, професійна діяльність, трудовий пост, організація, професійний портрет особистості, компоненти професійної діяльності, типи професій, посада, спеціальність, професія.

Змістовий модуль IV. Проектні технології у професійній освіті

Тема 1. Сутність технологічного підходу до сучасної вищої освіти

Характеристика технологічного підходу до вищої освіти. Поняття «технологія», «освітня технологія», «проектна технологія». Структура освітньої технології: концептуальний, змістовий, процесуальний складники. Критерії технологічності. Типи освітніх технологій. Проекті технології як сучасні інноваційні технології вищої освіти. Педагогічний інструментарій сучасних освітніх технологій.

Основні поняття теми: технологія, освітня технологія, проектувальна технологія, структура освітньої технології, критерії технологічності, типи технологій.

Тема 2. Характеристика проектувальної діяльності та її алгоритм.

Сутність проектувальної діяльності. Фази: пошукова; теоретичної розробки; конструювання; технологічна; фаза моніторингу й оцінки та етапи: аналітико-діагностувальний; цілеутворюючий; прогнозуючий; створюючий; організаційний; технологічний; рефлексивний; оцінювальний; проектування.

Основні поняття теми: проектування, проектувальна діяльність, фази та етапи проектувальної діяльності.

Тема 3. Сутність та структура сучасних проектних технологій (на прикладі технології розв'язання професійно-педагогічних задач)

Сутність технології розв'язання професійно-педагогічних задач як інноваційної проектної технології у контексті компетентісно зорієнтованої вищої освіти. Концептуальні основи технології. Змістовий складник (різновиди задач, що відбивають провідні проблеми сучасної вищої освіти). Процесуальний компонент, що представлений різними алгоритмами розв'язання професійно-педагогічних задач.

Основні поняття теми: проектні технології, задача, професійно-педагогічна задача, алгоритм розробки проектувальної технології.

Змістовий модуль V. Педагогічний експеримент та методи математичної статистики

Тема 1. Використання методів математичної статистики в процесі педагогічного експерименту.

Мета обробки дослідження (відкинути випадковості і виявлення закономірностей). Якісна та кількісна характеристики педагогічного експерименту. Етапи статистичного дослідження: статистичне спостереження, статистичне зведення і групування, аналіз статистичного матеріалу. Вибірка. Генеральна (основна) сукупність. Об'єм вибірки. Числові характеристики вибірки. Параметри вимірювання: об'єкт вимірювання (змінні вимірювання), процедура вимірювання, засоби вимірювання; шкала вимірювання. Визначення тривалості педагогічного експерименту. Схема побудови педагогічного експерименту (етапи педагогічного експерименту та їх моніторинг). Визначення оптимальної кількості проміжних досліджень.

Основні поняття теми: вимірювання, шкали вимірювання, вибірка, параметри вимірювання, етапи вимірювання, медіана, мода, дисперсія.

Тема 2. Статистичні критерії. Типові задачі аналізу даних педагогічного експерименту.

Статистичні критерії. Крамера-Уелча; Вілкоксона та Манна-Уїтні; χ^2 – хі-квадрат; Фішера; t-критерій Стюдента. Алгоритм вибору статистичного критерію. Статистична гіпотеза. Статистичний критерій. Основні етапи перевірки гіпотези: формулювання гіпотези, вибір рівня значимості, визначення вибіркового значення статистичних характеристик, порівняння розрахункового значення з критерієм значення для вибраного рівня значимості і прийняття або відхилення гіпотези. Нормальний розподіл. Параметричні критерії. Вимоги до застосування параметричних критеріїв.

Основні поняття теми: статистична гіпотеза. Статистичні критерії. Крамера-Уелча; Вілкоксона та Манна-Уїтні; χ^2 – хі-квадрат; Фішера; t-критерій Стюдента. Алгоритм вибору статистичного критерію.

Тема 3. Статистична обробка даних табличним процесором Excel.

Описова статистика. Статистичний взаємозв'язок результатів вимірювань. Кореляція. Кореляційний аналіз. Щільність взаємозв'язку (коефіцієнт кореляції). Спрямованість взаємозв'язку (прямий пропорційний або позитивний взаємозв'язок; зворотній, або від'ємний взаємозв'язок). Обчислення значення коефіцієнта взаємозв'язку. Кількісна та якісна оцінка результатів дослідження.

Основні поняття теми: описова статистика, правила ранжування, критерій, гіпотеза, альтернативна гіпотеза, рівень значущості.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень аспірантів (денна форма)

№ з/п	Вид діяльності аспіранта	Макс. кількість балів за одиницю	ЗМ I.		ЗМ II.		ЗМ III.		ЗМ IV.		ЗМ V.	
			К-ть одиниць	Макс. к-ть балів за вид	К-ть одиниць	Макс. к-ть балів за вид	К-ть одиниць	Макс. к-ть балів за вид	К-ть одиниць	Макс. к-ть балів за вид	К-ть одиниць	Макс. к-ть балів за вид
1	Відвідування лекцій	1	8	8	8	8	8	8	4	4	4	4
2	Відвідування семінарських занять	1	6	6	6	6	6	6	3	3	3	3
3	Робота на семінарському занятті	10	6	60	6	60	6	60	3	30	3	30
4.	Виконання завдань для самостійної роботи	5	11	55	10	50	9	45	3	15	3	15
Макс. кількість балів за видами поточного контролю			-	129	-	124	-	119	-	52	-	52
Максимальний бал			476									
Коефіцієнт			476:60=7,93									
Іспит			40									
Загальна кількість балів			100									

Система оцінювання навчальних досягнень аспірантів (заочна форма)

№ з/п	Вид діяльності аспіранта	Макс. кількість балів за одиницю	ЗМ I.		ЗМ II.		ЗМ III.		ЗМ IV.		ЗМ V.	
			К-ть одиниць	Макс. к-ть балів за вид	К-ть одиниць	Макс. к-ть балів за вид	К-ть одиниць	Макс. к-ть балів за вид	К-ть одиниць	Макс. к-ть балів за вид	К-ть одиниць	Макс. к-ть балів за вид
1	Відвідування лекцій	1	3	3	3	3	3	3	1	1	1	1
2	Відвідування семінарських занять	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
3	Робота на семінарському занятті	10	1	10	1	10	1	10	1	10	1	10
4.	Виконання завдань для самостійної роботи	5	14	70	15	75	9	45	5	25	3	15
Макс. кількість балів за видами поточного контролю			-	84	-	89	-	59	-	37	-	27
Максимальний бал			296									
Коефіцієнт			296:60=4,93									
Іспит			40									
Загальна кількість балів			100									

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

Змістовий модуль I. Актуальні проблеми досліджень з теорії та методики професійної освіти

Тема 1. Аналіз тематики досліджень у теорії і методиці професійної освіти*

1. Визначить за ступенем наукового інтересу дослідників найбільш актуальну наукову тематику дисертаційних досліджень за напрямками (робота у дослідницьких групах).
2. Зазначте професійні сфери, які найчастіше досліджуються науковцями у дисертаціях.
3. Проаналізуйте науковий апарат досліджень з професійної освіти.
4. Визначить своє оцінне ставлення до сутності та актуальності мети, завдань, об'єкту та предмету досліджень.
5. Характеристика понять «готовність», «педагогічні умови», «компетентність», «змістово-технологічне забезпечення» як основи проблемного поля дисертаційних досліджень.
6. Користуючись ресурсами Бібліотеки Університету, відберіть автореферати дисертацій, які дотичні за проблематикою темі Вашого наукового дослідження.
7. Обґрунтуйте тему Вашого дисертаційного дослідження, її актуальність, ступінь наукової новизни.

** Для аспірантів денної форми навчання – 5 завдань на вибір.*

Тема 2. Компаративний аналіз дисертаційних досліджень з теорії і методики професійної освіти*

1. Європейські стратегії розвитку професійної освіти.
2. Проаналізуйте науковий апарат, відібраних у Бібліотеці Університету, авторефератів, які стосуються порівняльних аспектів професійної освіти.
3. Розкрийте специфіку виконання компаративних наукових досліджень з професійної освіти.
4. Визначте питання зарубіжного досвіду професійної освіти відповідно до тематики вашого дисертаційного дослідження.
5. Охарактеризуйте методи дослідження, які будуть необхідні для реалізації наукового задуму Вашої дисертаційної роботи.

** Для аспірантів денної форми навчання – 3 завдання на вибір.*

Тема 3. Дисертаційні дослідження з теорії та методики професійної освіти*

1. Проаналізуйте наукові доробки дослідників у галузі теорії і методики професійної освіти, які дозволять підготувати власне обґрунтування обраної наукової теми.
2. Визначення наукової новизни дослідження як показник його актуальності та теоретичної значущості. Структура наукової новизни дисертації.
3. Розкрийте особливості побудови структури власного дослідження відповідно до обраної теми.
4. Користуючись ресурсами Бібліотеки Університету, відберіть наукові джерела, які необхідні для визначення теоретичних засад дослідження.
5. Скласти глосарій основних наукових понять власного педагогічного дослідження.

** Для аспірантів денної форми навчання – 3 завдання на вибір.*

Змістовий модуль II. Людський розвиток та професійна освіта

Тема 1. Форми і методи професійної освіти*

1. Форми професійної освіти та їхня класифікація.
2. Методи професійної освіти та їх вибір.
3. Теоретичні і практичні методи.
4. Активні методи практичного навчання.
5. Квазі-професійні завдання.
6. Нові освітні технології у підготовці майбутніх фахівців.

** Для аспірантів денної форми навчання – 4 завдання на вибір.*

Тема 2. Інновації у професійній освіті*

1. Сутність інновацій у професійній діяльності.
2. Проектна діяльність та її етапи.
3. Моделювання.
4. Центри компетентностей.
5. Наука і професійна освіта.
6. START UPи та їхня підготовка

** Для аспірантів денної форми навчання – 4 завдання на вибір.*

Тема 3. Стандарти та оцінка якості професійної освіти*

1. Якість освіти.
2. Сутність освітніх стандартів.
3. Система зовнішніх і внутрішніх критеріїв оцінки якості професійної освіти.

** Для аспірантів денної форми навчання – 2 завдання на вибір.*

Змістовий модуль III. Психологія професійного розвитку

Тема 1. Вступ до міждисциплінарного поля професійного розвитку особистості

1. Опрацювати наукову літературу з теми.
2. Скласти словник основних понять теми.
3. Скласти план, визначити провідну ідею, сформулювати основні положення одного з першоджерел власного наукового дослідження.

Тема 2. Професія, професіоналізація, кар'єра

1. Опрацювати наукову літературу з теми.
2. Скласти словник основних понять теми.
3. Сформулювати тему та визначити структуру статті з наукової проблеми власного дослідження.

Тема 3. Психологія професійного профайлінгу

1. Опрацювати наукову літературу з теми.
2. Скласти словник основних понять теми.
3. Підготувати тези доповіді на наукову конференцію з проблеми власного наукового дослідження.

Змістовий модуль IV. Проектні технології у професійній освіті

Тема 1. Сутність технологічного підходу до сучасної вищої освіти

1. На підставі опрацювання студій фундаторів технологічного підходу до вищої освіти (В. Беспалько, Г. Селевко) з'ясувати пріоритети й складнощі впровадження технологічного підходу до вищої освіти.
2. Здійснити дефініційний аналіз понять «технологія», «освітня технологія», «проектна технологія».
3. Проаналізувати проблему вашого дослідження у контексті критеріїв технологічності.

Тема 2. Характеристика проектувальної діяльності та її алгоритм.

1. Скласти алгоритм проектувальної діяльності у форматі конкретної проектної технології.

Тема 3. Сутність та структура сучасних проектних технологій (на прикладі технології розв'язання професійно-педагогічних задач).

1. Навести приклад реалізації фаз та етапів проектувальної діяльності на прикладі технології розв'язання професійно-педагогічних задач (за обраною вами проблемою)

Змістовий модуль V. Педагогічний експеримент та методи математичної статистики*

1. Перевірка статистичної гіпотези за допомогою критерію Вілкоксона-Манна-Уїтні.
2. Перевірка статистичної гіпотези за допомогою критерію однорідності χ^2 (ксі-квадрат).
3. Перевірка статистичної гіпотези за допомогою t -критерію Стюдента.

**Поточний контроль у вигляді звіту з виконання практичного завдання.*

Критерії оцінювання самостійної роботи	Кількість балів
Представлений матеріал повністю або на достатньому рівні розкриває тему, містить додаткові інформативні відомості або пояснення, оформлено за вимогами	4-5
Робота містить неточності у викладенні матеріалу, відсутня логічна послідовність, існують недоліки у оформленні	2-3
Робота не відповідає вимогам, виконана за іншою темою; матеріал представлено частково, допущені фактичні	0-1

6.3. Форми проведення підсумкового контролю та критерії оцінювання

Підсумковий контроль проводиться у вигляді іспиту з усіх змістових модулів дисципліни «Теорія та методика професійної освіти». Максимальна оцінка за іспит складає 40 балів.

№	Критерії оцінювання відповідей аспірантів під час іспиту	Оцінка (у балах)
1	Аспірант вільно орієнтується у навчальному матеріалі, усвідомлює проблеми у галузі 01 Освіта/Педагогіка загалом та з теорії й методики професійної освіти зокрема, репрезентує та позиціонує власну думку	28-40
2	Аспірант орієнтується в сучасних питаннях теорії й методики професійної освіти, проте власної позиції щодо цього не має	14-27
3	Аспірант поверхово розуміється в сучасних питаннях теорії та методики професійної освіти, не висловлює власну думку	1-13

Орієнтовний перелік питань для підсумкового контролю

1. Закон України «Про вищу освіту» (2014 р.). Сучасні стратегічні підходи до вищої освіти. Основні напрями розвитку вищої професійної освіти.
2. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на період до 2021 року. Стратегічні завдання сучасної вищої освіти.
3. Державні стандарти професійної освіти. Ліцензування і акредитація освітніх програм.
4. Національна система та Національна рамка кваліфікацій. Галузеві рамки кваліфікацій.
5. Закон України «Про наукову та науково-технічну діяльність».
6. Мета й завдання, функції професійної педагогіки. Її об'єкт та предмет. Основні категорії професійної педагогіки.
7. Особливості професійної педагогіки: взаємозв'язок і наступність загальної та професійної освіти; компетентнісний характер професійної освіти.
8. Проблема готовності до професійної діяльності. Визначення критеріїв та рівнів готовності до професійної діяльності.
9. Професійно-педагогічна культура як визначальний чинник ефективності технології професійного навчання.
10. Взаємозв'язок і наступність загальної і професійної освіти;
11. Принципи андрогогіки як основа професійної освіти;
12. Специфіка основних компонентів професійно-педагогічного процесу: теоретичного навчання, практичного (виробничого) навчання, навчального проектування, виробничої практики в підсистемах початкової, середньої і вищої професійної освіти.
13. Професійна орієнтація, професійна адаптація і професійна придатність як проблеми професійної педагогіки.
14. Професійна мотивація, професійна установка, професійні смисли як складники професійної спрямованості.
15. Фізіологічні і психологічні основи професійного навчання; інтегральний образ трудової дії; способи формування професійно-значущих якостей особистості.
16. Вікові і індивідуальні особливості учнів, студентів в теоретичному і практичному (виробничому) навчанні.
17. Професійна самосвідомість особистості; професійна позиція; індивідуальні стилі професійної діяльності.
18. Міжсуб'єктний характер професійно-педагогічної діяльності.
19. Впровадження в освітній процес практико-зорієнтованих систем навчання.
20. Використання інтерактивних технологій у сучасній вищій освіті.
21. Моделювання особистості сучасного фахівця.
22. Технологізація сучасної освіти.
23. Компетентнісний характер професійної освіти.
24. Пріоритетні напрями реформування професійно-педагогічної освіти в Україні.
25. Фундаментальні принципи розвитку сучасної професійно-педагогічної освіти.
26. Компетентнісні засади сучасної професійної освіти.

27. Трансдисциплінарний характер сучасної вищої освіти.
28. Інноваційні процеси в розвитку професійної освіти.
29. Ідея гуманізації професійної освіти як посилення його особистісної спрямованості.
30. Принципи гуманізації професійної освіти: її гуманітаризація; фундаменталізація; діяльнісна спрямованість; національний характер професійної освіти.
31. Тенденції розвитку неперервної професійної освіти в Україні: навчання впродовж життя.
32. Сучасний стан і шляхи забезпечення якості освіти в Україні.
33. Моніторинг якості освіти: поняття, сутність, структура. Види моніторингу.
34. Андрагогіка як галузь педагогічного знання. Сутність освіти для сталого розвитку.
35. Сутність деонтології як галузі етико-педагогічного знання. Проблема академічної прозорості та доброчесності сучасної освіти.
36. Навчання на дослідницькій основі. Методи залучення студентів до науково-дослідної роботи.
37. Характеристика компонентів професійно-освітнього середовища ЗВО.
38. Менеджмент освіти: сутність, функції, принципи та моделі.
39. Академічна свобода вищих навчальних закладів вищої освіти, право на автономію.
40. Поняття академічної мобільності та конкурентоспроможності фахівців.
41. Полікультурна освіта в Україні: сутність, принципи й тенденції.
42. Напрями інформатизації освіти. Сучасні інформаційно-комунікаційні технології навчання.
43. Духовна культура сучасної молоді: сутність та особливості розвитку.
44. Аксіологічні засади розвитку професійно-педагогічної освіти.
45. Акмеологічні орієнтири сучасної вищої освіти.
46. Впровадження сучасних освітніх технологій у вищу школу.
47. Особливості організації освітнього процесу у вищих навчальних закладах.
48. Проектування освітнього середовища ЗВО.
49. Активізація навчально-пізнавальної діяльності учнів, студентів.
50. Інноваційні основи освітнього процесу у вищій школі.
51. Теорія і практика організації дозвілдової діяльності учнів, студентів.
52. Психолого-педагогічні засади партнерської взаємодії викладача і студента.
53. Науково-методичний супровід освітнього процесу у ЗВО.
54. Основні тенденції розвитку вищої освіти у країнах ЄС (одна країна за вибором).
55. Дидактика як теорія освіти і навчання. Предмет і основні категорії дидактики.
56. Зміст професійної освіти, сучасні підходи до його відбору на основі Державного стандарту. Навчальний план, освітня програма.
57. Базова і варіативна компоненти у змісті професійної освіти. Забезпечення єдності внутрішніх зв'язків у системі спеціальних предметів і професійного навчання.
58. Дидактичні принципи професійної освіти.
59. Модульний підхід до навчання у вищій школі. Принципи модульного навчання, формування змісту модулів.
60. Кредитно-модульна система навчання у вищій школі.
61. Методи професійного навчання та їх класифікація. Критерії вибору оптимальних методів професійного навчання.
62. Методи професійного навчання та їх класифікація. Критерії вибору оптимальних методів професійного навчання.
63. Форми професійного навчання. Основні форми теоретичного навчання. Форми організації практичного (виробничого) навчання.
64. Засоби професійного навчання як категорія професійної дидактики, їх характеристика.
65. Педагогічні технології, їх сутність і характеристика.
66. Застосування інформаційно-комунікаційних технологій у професійній підготовці фахівців.

67. Поняття «якість вищої освіти». Види і типи оцінки та контролю якості освіти.
68. Педагогічне дослідження як процес і результат наукової діяльності. Основні наукові поняття дослідження та їх характеристика.
69. Поняття про дослідницькі підходи: системний, особистісно-діяльнісний, компетентнісний.
70. Класифікація педагогічних досліджень та їх характеристика.
71. Організація педагогічних досліджень.
72. Методи педагогічних досліджень.
73. Види діагностики реальних навчальних можливостей студентів.
74. Особливості відбору методів і методик дослідження.
75. Розробка тестів для незалежного оцінювання навчальних досягнень студентів.
76. Формувальний експеримент як метод педагогічного дослідження.
77. Методи обробки наукового матеріалу.
78. Математико-статистичні методи обробки експертних оцінок. Статистична перевірка педагогічної гіпотези.
79. Шляхи впровадження наукових висновків у практику роботи закладів освіти.
80. Лабораторний метод у педагогічних дослідженнях.

6.4. Оцінювання освітніх досягнень аспірантів за системою ECTS

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82-89	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. Рекомендовані джерела:

Змістовий модуль I. Актуальні проблеми досліджень з теорії та методики професійної освіти

Основна література:

1. Ковальчук В. В. Основи наукових досліджень [Текст]: Навчальний посібник / В. В. Ковальчук, Л. М. Моїсєєв. — 3-е вид., перероб. і допов. К. : ВД «Професіонал», 2005. 240 с.
2. Мокін, Б. І. Методологія та організація наукових досліджень : навчальний посібник / Б. І. Мокін, О. Б. Мокін. – Вінниця : ВНТУ, 2014. – 180 с. Мокін, Б. І. М74 Методологія та організація наукових досліджень: навчальний посібник / Б. І. Мокін, О. Б. Мокін. – Вінниця : ВНТУ, 2014. 180 с.
3. Основи методології та організації наукових досліджень: Навч. посіб. для студентів, курсантів, аспірантів і ад'юнтів / за ред. А. Є. Конверського. — К.: Центр учбової літератури, 2010. 352 с.

Додаткова:

4. Андреев В.И. Базовые закономерности развития образовательных систем //Современное образование как открытая система: коллективная монография/ под.ред. Н.Г.Ничкало, Г.Н.Филонова, О.В.Суходольской-Кулешовой/ В.И.Андреев.- М.:Институт научной и педагогической информации РАО,издательство «ЮНИТИ-ДАНА»,издательство «ЮРКОМПАНИ».2012. 576 с. С.39-68.
5. Братко М. Управління професійною підготовкою фахівців в освітньому середовищі університетського коледжу: Теорія і практика: монографія /М.В.Братко.- Кам'янець-Подільський: «Аксиома», 2017.424 с.
6. Биков В.Ю. Моделі організаційних систем відкритої освіти: Монографія.К.:Атіка,2009.684 с.
7. Внукова О.М.Методологічні засади професійної освіти: навч.посібник / О.М. Внукова.- К.:КНУТД, 2015.-198 с.
8. Глосарій термінів Європейського Союзу.[Електронний ресурс].// Режим доступу: <http://europa.dovidka.com.ua/>
9. Паспорт спеціальності 13.00.04 теорія та історія педагогіки. [Електронний ресурс].- Режим доступу: <http://nauka.lp.edu.ua>.
10. Педагогика профессионального образования [Текст] : учеб. пособие / под ред. В.А. Сластёнина. 2-е изд., стер. М. : Академия, 2006. 368 с.
11. Погрібна В.Л. Соціологія професіоналізму: монографія / В.Л.Погрібна. К.: Алерта:КНТ:ЦУЛ, 2008. 336 с.
12. Профессиональная педагогика: Учебник. /Под ред.Батышева С.Я.,Новикова А.М.Издание 3-е изд.,перераб. – М.: Ассоциация «Профессиональное образование», 2010.- 456 с.
13. Сисоєва С.О.,Батечко Н.Г. Вища освіта України: реалії сучасного розвитку / С.О. Сисоєва, Н.Г.Батечко / Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України, Київський університет імені Бориса Грінченка, Національний університет біоресурсів і природокористування України – К.: ВД ЕКМО, 2011. 344 с.
14. Сисоєва С.О.,Соколова І.В. Теорія і практика вищої освіти: навч.посібник, С.О.Сисоєва, І.В.Соколова. 2016. 338 с.
15. Як підготувати і захистити дисертацію на здобуття наукового ступеня [Текст]: (методичні поради) / автор-упоряд. Л. А. Пономаренко. 3-є вид., випр. і доп. К.: Толока , 2007. 80 с.
16. Ястремська О. Підготовка науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації / О. Ястремська // Вища школа. 2010. № 10. С. 114-127.

Змістовий модуль II. Людський розвиток та професійна освіта

Основна література:

1. Андрущенко В. П. Проблеми і перспективи розвитку вищої освіти в Україні на зламі століть / В. П. Андрущенко // Директор школи. 2000. № 43. С. 8-9.
2. Астахова О. Перспективи розвитку професійної освіти в Україні / О.Астахова // Україна: аспекти праці. 2010. № 4. С.9-12.
3. Відділення професійної освіти і освіти дорослих [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://naps.gov.ua/ua/structure/departments/professional/>
4. Герлянд Т. М. Загальноосвітня підготовка у професійно-технічних навчальних закладах: історичний аспект дослідження [Електронний ресурс] / Т. М. Герлянд. – Режим доступу: <https://www.sworld.com.ua/konfer31/416.pdf>
5. Гончаренко С. Фундаменталізація професійної освіти / С. Гончаренко // Kształcenie zawodowe: pedagogika i psychologia. 2006. № 7. С. 165-175.
6. Державна Національна програма «Освіта» («Україна ХХІ століття»). К.: Рад. шк., 1994. 61 с.
7. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології: навч. посіб. / І.М.Дичківська. – К.:

Академвидав, 2004. 334 с.

8. Дідківська О. Компетентнісна модель конкурентоспроможності випускників навчальних закладів системи професійної освіти / О. Дідківська // Демографія та соціальна економіка. 2014. № 2. С. 231 - 243.

9. Дубасенюк О.А., Вознюк О.В. Професійно-педагогічні задачі: типологія та технологія розв'язання: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І.Франка, 2010. 272 с.

10. Енциклопедія освіти / [Акад. пед. наук України; головний ред. В.Г. Кремень]. – К.: Юрінком Інтер, 2008. 1040 с. С. 734-735.

11. Закон України "Про освіту" від 05.09.2017 р. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>

12. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>

13. Закон України «Про професійно-технічну освіту» від 10.02.1998 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/103/98%D0%B2%D1%80/page>

14. Копілевич В.А. Складові якості професійної вищої освіти / В.А. Копілевич // Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України / Редкол.: Мельничук Д.О. (відп. ред.) та ін. К., 2013. Вип. 192, Ч.1. С. 245-253.

Додаткова:

15. Коржуев А. В. Традиции и инновации в высшем профессиональном образовании / А.В. Коржуев, В. А. Попков. М.: ИНТРА, 2003. 411 с. С. 8.

16. Коцебо Г.И. Методика профессионального обучения. Развивающее обучение : учеб. Пособие для академического бакалавриата / Г.И.Коцебо.-2-е изд.,испр. И доп. – М.:Издательство Юрайт, 2017.- 156 с.

17. Мета, завдання і принципи професійної освіти [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://pidruchniki.com/1281041955047/pedagogika/meta_zavdannya_printsipi_profesiynoyi_osviti

18. Методология педагогики : монография / Е.А.Александрова, Р.М.Асадуллин, Е.В.Бережнова; под общ.ред. В.Г.Рындак.- М.: ИНФРА.- М., 2018.- 296 с.- (Научная мысль).

19. Ничкало Н. Г. Неперервна професійна освіта як філософська та педагогічна категорія / Н. Г. Ничкало // Неперервна професійна освіта: теорія і практика. – 2001. – Вип. 1. – С. 9-22.

20. Паспорт спеціальності 13.00.04 – теорія та методика професійної освіти [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.zu.edu.ua/pasport.html>

21. Про затвердження Національної рамки кваліфікацій [Електронний ресурс].-Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>.

22. Проект Закону України «Про професійну освіту» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.mon.gov.ua/img/zstored/files/doc_10072013_002.doc.

23. Погрібна В.Л. Соціологія професіоналізму : монографія /В.Л.Погрібна.- К.: Алерта : КНТ: ЦУЛ, 2008.-336 с.

24. Профессиональная педагогика: Учебник ./ Под.ред.Батышева С.Я., Новикова А.М. Издание 3-е изд.,перераб.- М.: Ассоциация «Профессиональное образование», 2010.-456 с.

25. Сисоева С. О. Проблеми неперервної професійної освіти: тезаурус наукового дослідження: наукове видання / С. О. Сисоева, І. В. Соколова / НАПН України. Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих. МОН. Маріупольський державний гуманітарний університет. – К.: Видавничий Дім «ЕКМО», 2010. – 362 с. – С. 126-128.

26. Современное образование как открытая система: коллективная монография / под ред. Н.Г.Ничкало, Г.Н.Филонова, О.В.Суходольской-Кулешовой.-М.:Институт научной и педагогической информации РАО, издательство «ЮНИТИ-ДАНА», издательство

«ЮРКОМПАНИ», 2012. - 576 с.

27. Якість освіти – крок до європейської інтеграції [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://kpi.ua/530-3>.

Змістовий модуль III. Психологія професійного розвитку

Основна література:

1. Баклицький І.О. Психологія праці: підручник / І.О. Баклицький. [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://pidruchniki.ws/15840720/psihologiya/psihologiya_pratsi_-_baklitskiy_io.
2. Бочелюк В. Й., Зарицька В. В. Психологія: вступ до спеціальності: навч. посібник. К.: Центр учбової літератури, 2007. 288 с.
3. Зеер Э.Ф. Психология профессий: учеб. пособ. для студентов вузов / Э.Ф. Зеер. 4-е изд. перераб., доп. М.: Академический Проект; Фонд «Мир», 2006. 336 с.
4. Малхазов О.Р. Психологія праці: навч. посіб / О.Р. Малхазов. [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://b-ko.com/book_36.html.
5. Сорочан В.В. Психологія професійної діяльності / В.В. Сорочан.

Додаткова:

6. Вітківська О.І. Психологічні умови професійного самовизначення випускників середніх шкіл у процесі профконсультації: дис. ... канд. психол. наук: 19.00.07 / Вітківська Оксана Ігорівна. – К., 2002. – 223 с.
7. Горелова Г.Г. Кризисы личности и педагогическая профессия / Г.Г. Горелова. М.: Московский социально-психологический институт, 2004. 320 с.
8. Деркач А.А. Акмеологические основы развития профессионала / А.А. Деркач. – М.: Издательство Московского психолого-социального института; Воронеж: Издательство НПО «МОДЭК», 2004. – 752 с.
9. Иванова Е.М. Психология профессиональной деятельности / Е.М. Иванова. – М.: ПЕР СЕ, 2006. – 384 с.
10. Климов Е.А. Психология профессионала / Е.А. Климов. – М.: Изд-во «Институт практической психологии», Воронеж: НПО «МОДЕК», 1996. 400 с.
11. Пилипенко Н. Психологічні особливості самореалізації особистості в умовах професійної кризи / Н. Пилипенко // Соціальна психологія. 2005. № 3. С. 72–79.
12. Пиняева С.Е. Личностное и профессиональное развитие в период зрелости / С.Е. Пиняева, Н.В. Андреев // Вопросы психологии. 1998. № 2. С. 3-10.
13. Професійна психологія: методологія, методи і практика: зб. наук. пр. / [за заг. ред. Ж. П. Вірної]. – Луцьк: РВВ «Вежа» Волин. нац. ун-ту ім.Лесі Українки, 2008. – 144 с.
14. Професіоналізм особистості: теоретико-методологічний аспект: Монографія / Під ред. В.Й. Бочелюка. – Запоріжжя: ДУ «ЗІДМУ», 2007. – 248 с.
15. Психологічний словник / Автори-укладачі В.В. Синявський, О.П. Сергєєнкова / За ред. Н.А. Побірченко. – К.: Науковий світ, 2007. – 274 с.
16. Сергєєнкова О.П. Вікова психологія: навч. посіб. / Сергєєнкова О.П., Столярчук О.А., Коханова О.П., Пасєка О.В. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 384 с.
17. Столярчук О.А. Професійна самооцінка майбутнього фахівця: теорія і практика: навч.-метод. посіб. / О.А. Столярчук. – К.: Науковий світ. – 2010. – 103 с.
18. Тренинг профессиональной идентичности: руководство для преподавателей вузов и практикующих психологов / [авт. - сост. Л.Б.Шнейдер]. – М.: Изд-во Московского психолого-социального ин-та; Воронеж: МОДЭК, 2004. – 208 с.

Змістовий модуль IV Проектні технології у професійній освіті

Основна література:

1. Балабанов П.И. Методологические проблемы проектировочной деятельности. – Новосибирск: Наука, 1990. – 200 с.

2. Беспалько В. П. Слагаемые педагогической технологии / В. П. Беспалько. – М.: Педагогика, 1990. – 438 с.
3. Братко М.В. Управління професійною підготовкою фахівців в освітньому середовищі університетського коледжу: теорія і практика: монографія/ М.В.Братко, за ред. докт. пед. наук, проф., Л.Л.Хоружої. – Кам'янець-Подільський: «Аксіома», 2017. – 424 с
4. Гришина Т.В. Освітня технологія як професійний пріоритет учителя. – Х.: Вид. група „Основа”, 2003. – 96 с.
5. Джонс Дж. К. Методы проектирования. – М.: Мир, 1986. – 326 с.
6. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології: навч. посіб. / І.М.Дичківська. – К.: Академвидав, 2004. – 334 с.
7. Докучаєва В.В. Проектування інноваційних педагогічних систем у сучасному освітньому просторі: Монографія. – Луганськ: Альма-матер, 2005. – 304 с.

Додаткова:

8. Дубасенюк О.А., Вознюк О.В. Професійно-педагогічні задачі: типологія та технологія розв'язання: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І.Франка, 2010. – 272 с.
9. Дяченко Н. О. Педагогічні задачі у професійній підготовці майбутніх викладачів: навч. посіб. / Н. О. Дяченко. – К. : Вид-во Ліра-К, 2015. – 84 с.
10. Кларин М. В. Что такое педагогическая технология / М. В. Кларин // Современная дидактика: теория и практика. – М., 1994. – 222 с.
11. Ковшун Н.Е. Аналіз та планування проектів: навчальний посібник / Н.Е. Ковшун К.: Центр учбової літератури, 2008. – 344 с
12. Лігоцький А.О. Теоретичні основи проектування сучасних освітніх систем: Монографія. – К.: Техніка, 1997. – 210 с.
13. Матвієнко О. В. Метод конкретних педагогічних ситуацій / О. В. Матвієнко ; за ред. В. І. Бондаря. – К. : Українські пропілеї. – 2001. – 298 с.
14. Селевко Г. К. Современные образовательные технологии : учеб. пособие / Г. К. Селевко. – М. : Нар. образование, 1998. – 256 с.
15. Сивашинская Е. Ф. Педагогические системы и технологии : курс лекций для студентов пед. спец. вузов / Е. Ф. Сивашинская, В. Н. Пунчик ; под. общ. ред.Е. Ф. Сивашинской. – Минск : Экоперспектива, 2010. – 196 с.

Змістовий модуль V. Педагогічний експеримент та методи математичної статистики

Основна література:

1. Бодненко Д.М., Жильцов О.Б., Лещинський О.Л., Мазур Н.П. Моніторинг навчальної діяльності: навчальний посібник. / Д.М. Бодненко, О.Б. Жильцов, О.Л. Лещинський, Н.П. Мазур. – К.– Київський університеті імені Бориса Грінченка, 2014.– 276 с..
2. Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України; головний ред.. В.Г. Кремень. – К.: Юрінком Інтер, 2008. 1040 с.
3. Руденко В. М. Математико-статистичні методи в педагогічних дослідженнях : [навч. посіб.] / В. М. Руденко. – Рівне : Волинські обереги, 2012. 583 с. Бібліогр.: с. 572-583.
4. Криворот, Т. Г. /Непараметричні методи математичної статистики для оцінювання ефективності педагогічних нововведень.// Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах 32. К. 2013. С. 288-295.
5. Опря, А. Т, Єгорова О.Є. Статистика/ А.Т. Опря, О.Є. Єгорова. К. ЦУЛ, 2012. 448 с.

Додаткова:

1. Адаптивне управління: сутність, характеристика, моніторингові системи: Кол. монографія /Г.В. Єльнікова, Т.А. Борова, О.М. Касьянова, Г.А. Полякова та ін. /За загальною редакцією Г.В. Єльнікової. Чернівці: Технодруk, 2009. 572 с.

ДОДАТОК
до робочої програми навчальної дисципліни
«Теорія та методика професійної освіти»
Плани семінарських занять

Змістовий модуль I. Актуальні проблеми досліджень

Тема 1: Феномен професії у категоріях науки

Завдання до семінарського заняття:

1. Типи професій та їхні особливості.
2. Чинники виникнення нових професій. Дослідити специфіку галузі професійної освіти на початку ХХІ століття: проаналізувати основні напрями досліджень та наукові досягнення за обраною тематикою.
3. Характеристика наукових понять, які описують професійну сферу діяльності людини.
4. Нові поняття, які характеризують сучасну професійну освіту.
5. Скласти глосарій нових понять.

Рекомендована література: [2,11,13,14].

Тема 2: Закони і закономірності професійної освіти як міждисциплінарної галузі знань

Завдання до семінарського заняття:

1. Міждисциплінарні основи розвитку професійної освіти.
2. Базові закони розвитку педагогічних теорій.
3. Закони соціології та професійна освіта.
4. Характеристика закономірностей професійної освіти у міждисциплінарному вимірі.

Рекомендована література: [1, 4, 5, 7, 8].

Тема 3: Науковий паспорт спеціальності як відображення її змісту та особливостей

Завдання до семінарського заняття:

1. Тематика наукових досліджень спеціальності 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти.
2. Визначить найбільш актуальні проблеми професійної освіти користуючись електронними ресурсами координаційної ради НАПН України.
3. Робота з авторефератами дисертацій зі спеціальності 13.00.04 – теорія і історія професійної освіти.
4. Охарактеризуйте вид власного наукового дослідження та особливості його змісту.

Рекомендована література: [9,12].

Змістовий модуль II. Людський розвиток та професійна освіта

Тема 1: Теоретичні засади професійної освіти як основи розвитку людського капіталу

План заняття :

I. Обговорення теоретичних питань

1. Освіта та професійна підготовка як фундамент людського розвитку та прогресу суспільства.
2. Індекс людського розвитку як індикатор розвитку суспільства.
3. Поняття «людський капітал».
4. Проблеми національної професійної освіти.
5. Характеристика нових професійних викликів.

II. Навчальна дискусія .

Рекомендована література: [1, 8, 19, 24, 23, 26]

Тема 2: Стратегії розвитку професійної освіти крізь призму сучасного освітнього законодавства

План заняття:

I. Обговорення теоретичних питань

1. Загальні засади професійної освіти в Україні.
2. Нормативно-правова база вищої професійної освіти в Україні.
3. Національна рамка кваліфікацій: сутність і особливості.
4. Тренди сучасної професійної освіти в контексті європейської інтеграції.

II. Проблемна дискусія.

Рекомендована література: [5, 19, 20, 21, 22]

Тема 3: Міждисциплінарний характер методологічних підходів у дослідженні різних аспектів професійної освіти

План заняття :

I. Обговорення теоретичних питань.

1. Фундаментальні категорії професійної освіти.
2. Сутність міждисциплінарності у вивченні проблем професійної освіти.
3. Концептуальні основи розвитку сучасної професійної освіти.
4. Характеристика основних методологічних підходів у дослідженні проблем професійної освіти.
5. Професіоналізація та фактори впливу на неї.

II. Навчальна дискусія.

Рекомендована література [10, 18,23]

Тема 4: Процес професійної освіти

План заняття:

I. Обговорення теоретичних питань

1. Загальні засади професійної освіти в Україні.
2. Нормативно-правова база вищої професійної освіти в Україні.
3. Національна рамка кваліфікацій: сутність і особливості.
4. Тренди сучасної професійної освіти в контексті європейської інтеграції.

II. Проблемна дискусія.

Рекомендована література [2,3,21,22,23]

Тема 5: Характеристика форм і методів сучасної професійної освіти

План заняття:

I. Обговорення теоретичних питань

1. Форми професійної освіти та їхня класифікація.
2. Основні форми практичного навчання.
3. Методи навчання та їхній вибір.
4. Сучасні технології професійної освіти.
5. Розбудова квазі-професійного середовища.

II. Проблемна дискусія.

Рекомендована література [7,16,24]

Тема 6: Педагогічний дискурс: Як підвищити якість професійної освіти?

План заняття:

I. Обговорення теоретичних питань

1. Сутність поняття якості освіти.
2. Якість освіти як системотворювальна ідея у сучасному освітньому законодавстві.
3. Система зовнішнього і внутрішнього контролю якості освіти.
4. Управління якістю професійної освіти.

II. Проблемна дискусія.

Рекомендована література: [14, 15, 23,27]

Змістовий модуль III. Психологія професійного розвитку

Тема 1. Вибір, професія, кар'єра.

I. Обговорення теоретичних питань

1. Поняття кар'єри та кар'єрного зростання, вплив особливостей професії на формування особистості.
2. Психофізіологічні основи професіоналізації особистості, формування особистості професіонала, професійна кар'єра особистості в сучасних умовах.
3. Психологічні фактори професійної кар'єри.
4. Планування кар'єри, фактори успішності становлення молодого фахівця в сучасних умовах розвитку суспільства, психологія вибору професії.

II. Проблемна дискусія.

Рекомендована література [1,3,4,5,8,10,17]

Тема 2. Професійна індивідуальність в побудові кар'єри.

I. Обговорення теоретичних питань

1. Планування кар'єри.
2. Фактори успішності становлення молодого фахівця в сучасних умовах розвитку суспільства.
3. Психологія вибору професії.

II. Проблемна дискусія.

Рекомендована література [1,3,4,5,8,10,17]

Тема 3. Технології професійного благополуччя особистості.

I. Обговорення теоретичних питань

1. Основні напрями підвищення ефективності професійної діяльності
2. Трудовий пост в організації та його компоненти.
3. Психологічні типи професій.

II. Проблемна дискусія.

Рекомендована література [8,10,17,18]

Змістовий модуль IV. Проектні технології у професійній освіті

Тема 1: Сутність та структура сучасних проектних технологій (на прикладі технології розв'язання професійно-педагогічних задач).

I. Обговорення теоретичних питань

1. Сутність, особливості та структура проектних технологій.
2. Технологія розв'язання професійно-педагогічних задач як сучасна інноваційна проектна технологія.
3. Алгоритм реалізації технології розв'язання професійно-педагогічних задач.

II. Приклади реалізації проектних технологій.

Рекомендована література: [9, 11, 14, 15]

Змістовий модуль V. Педагогічний експеримент та методи математичної статистики

Семінар 1. Перевірка статистичної гіпотези за допомогою U -критерію Манна-Уїтні.

Тема: Перевірка статистичної гіпотези за допомогою U -критерію Манна-Уїтні.

Мета: закріпити теоретичний матеріал з теми та оволодіти практичними навиками застосування методу для перевірки гіпотез педагогічних вимірювань.

Матеріали для роботи: посібник «Моніторинг навчальної діяльності», додаткова література з готовими статистичними таблицями критичних значень, програмне забезпечення Microsoft Excel (на базі Microsoft Excel).

Хід виконання.

1. Призначення критерію, його опис та обмеження, що на нього накладаються.
2. Правила ранжирування.
3. Практичної реалізації критерію на конкретному прикладі.
4. Підрахунок критерію.
5. Визначення початкових рангів кожного значення.
6. Введення поправочного коефіцієнту для пов'язаних даних
7. Визначення остаточного рангу
8. Визначення реальної суми рангів по кожній групі окремо та разом. Перевірка чи збігається загальна сума з розрахунковою
9. Формулювання гіпотез
10. Визначення емпіричної величину $U_{\text{дп}}$ за формулою
11. Визначення критичне значення для n_1 та n_2 (за табличними даними)
12. Формування висновків

Рекомендована література: [1, 3]

Семінар 2. Перевірка статистичної гіпотези за допомогою t -критерію Стюдента

Тема: Перевірка статистичної гіпотези за допомогою t -критерію Стюдента.

Мета: закріпити теоретичних матеріал з теми та оволодіти практичними навиками застосування методу для перевірки гіпотез педагогічних вимірювань.

Матеріали для роботи: посібник «Моніторинг навчальної діяльності», додаткова література з готовими статистичними таблицями критичних значень, програмне забезпечення Microsoft Excel (на базі Microsoft Excel).

Хід виконання.

1. Призначення критерію, його опис та обмеження, що на нього накладаються.
2. Алгоритм визначення t -критерію Стюдента
3. Практична реалізація критерію.
4. Здійснення підрахунку критерію
5. За допомогою MS Excel обчислюємо необхідні величини Описової статистики
6. Знаходимо середні значення та дисперсії
7. Формулювання гіпотез:
8. Обчислюємо $t_{\text{емп}}$.
9. За таблицями визначаємо $t_{\text{кр}}$ для рівня значущості $\alpha = 0,01$.
10. Формування висновків

Рекомендована література: [1, 3]

Семінар 3. Перевірка статистичної гіпотези за допомогою критерію Крамера-Уелча.

Тема: Перевірка статистичної гіпотези за допомогою критерію Крамера-Уелча.

Мета: закріпити теоретичний матеріал з теми та оволодіти практичними навиками застосування методу для перевірки гіпотез педагогічних вимірювань.

Матеріали для роботи: посібник «Моніторинг навчальної діяльності», додаткова література з готовими статистичними таблицями критичних значень, програмне забезпечення Microsoft Excel (на базі Microsoft Excel).

Хід виконання.

1. Призначення критерію, його опис та обмеження, що на нього накладаються.
2. Алгоритм визначення критерію представлено на схемі
3. Практична реалізації критерію.

4. Здійснення підрахунку критерію. $T_{\text{емп}}$ за формулою.
5. За допомогою MS Excel обчислюємо необхідні величини за допомогою Описової статистики.
6. Знаходження середнього значення та дисперсії.
7. Формулювання гіпотез:
8. Обчислення $T_{\text{емп}}$.
9. Визначення $T_{\text{кр}}(0,05) = \dots$ (за табличними даними) для рівня значущості $\alpha = 0,05$.
10. Формування висновків

Рекомендована література: [1, 3]